

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Halmos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Halmos Péter ügyvéd Pécs, Mária utca 29.) által képviselt **felperes neve** címe felperesnek - a Dr. Kottász Béla Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kottász Béla ügyvéd Pécs, Király utca 22.) által képviselt **alperes neve** címe alperes ellen tulajdonjog megállapítása és szerzeményi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2007. február 21. napján kelt 9.P.20.306/2004/98. számú közbenső ítélete ellen az alperes által 100. sorszámmal benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban a felperes és az alperes részéről is 12.000 (tizenkettőezer) forint költség, valamint az alperes fellebbezése folytán 24.000 (huszonnégyezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illeték merült fel.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapított tényállás szerint az alperes egyetlen gyermeke a 2003. december 13. napján végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt xy-nak.

A felperes és xy 1992. október 23. napján élettársi kapcsolatot létesített úgy, hogy xy a felperes lakásába költözött. Az élettársi kapcsolatuk xy haláláig fennállt. A felperes és xy rokonaik és barátai körében egy párként jelentek meg.

Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy az élettársak az 1996. szeptemberében megvásárolt P. xy. utca szám alatti telek ingatlanon közösen építkeztek. Az építkezésnél felmerülő munkák jelentős részét xy saját kezűleg végezte el, abban azonban ténylegesen részt vett a felperes és a felperes

édesanyja is. Megállapította az elsőfokú bíróság azt is, hogy az élettársak közös jövedelmén felül és az általuk elvégzett munkákon kívül az építkezéshez felhasználták a felperes összesen 1.100.000 forint értékű különvagyont. Az építkezésre 1.450.000 forint bankhitelt vettek fel, amelyet közösen fizettek vissza.

Az élettársak háztartását mindvégig a felperes vezette.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a közte és néhai xy között az élettársi vagyunközösség 1992. október 23. napjától 2003. december 13. napjáig fennállt, mely idő alatt a szerzésben 50-50 %-ban működtek közre. Kérte az élettársi közös vagyon megosztását is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatta, hogy a felperes és az édesapja között élettársi kapcsolat állt volna fenn, vitatta a közös gazdálkodás tényét. Állította, hogy az ingatlant az örökhagyó a különvagyonából vásárolta és az építkezést is a különvagyonából folytatta.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és az alperes jogelődje, xy, 1992. október 23. napjától 2003. december 13. napjáig élettársak voltak, a közös szerzésben való közreműködésük aránya 50-50 %-os mértékű volt.

A közbenső ítélet ellen, annak megváltoztatása és a kereset elutasítása érdekében az alperes fellebbezett. Fellebbezésében kifogásolta a közbenső ítélet meghozatalát, s kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság a közbenső ítéletben a szerzésben való közreműködés arányát is megállapította. Változatlanul vitatta, hogy a felperes és a jogelődje között élettársi kapcsolat állt fenn, állította, hogy a felperes és az apja között gazdasági közösség soha nem létesült.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes következtetést levonva hozta meg a közbenső ítéletét.

Az alperes fellebbezése eljárási szabálysértésre hivatkozással is támadta az elsőfokú bíróság határozatát, ezért a másodfokú bíróságnak elsődlegesen ebben a kérdésben kellett állást foglalnia.

A Pp. 213.§-ának (3) bekezdése szerint, ha a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege (mennyisége) tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság a jog fennállását ítélettel előzetesen is megállapíthatja (közbenső ítélet). A (2) bekezdés szerint a bíróság az egyes kereseti

kérelmek felől vagy a kereseti kérelemnek önállóan elbíráható egyes részei felől külön ítélettel (részítélettel) is határozhat.

A törvény fenti rendelkezéséből következően a bíróság közbenső ítéletet akkor hoz, ha a felperes követelésének jogalapja tekintetében - a nagy terjedelmű bizonyítást igénylő összecszerűséget megelőzően - szükséges döntést hozni. A jelen perben elkülöníthető volt a jogalap és az összecszerűség, hiszen a kereset, illetve a felperes összecszerű igénye csak abban az esetben szorul részletes bizonyításra, ha az élettársi kapcsolat ténye megállapítható.

Részítélettel a bíróság az egyes önállóan elbíráható kereseti kérelmek felől dönt. Nem tekinthető ilyennek a közös szerzésben való közreműködés arányának megállapítása, hiszen az nem az egyes kereseti kérelem felőli döntés, hanem az összes kereseti kérelem alapjához hozzátartozó megállapítás. Bár a közbenső ítélet tartalmilag megállapítást foglal magában, azonban az a későbbi marasztalás alapja lesz, így nem minősíthető a Pp. 123.§-a szerinti megállapítási keresetnek, illetőleg a megállapítási kereset teljesítésének, ezért nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor a közbenső ítéletében nem csak az élettársi kapcsolat fennállását, hanem a szerzésben való közreműködés arányát is megállapította.

A közbenső ítélettel eldöntött kérdésekben érdemben is helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság. A bizonyítási eljárást a keresettel érvényesített jog fennállására vonatkozó jogvita tekintetében a felek által indítványozott terjedelemben lefolytatta, a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatta (Pp. 3.§-ának (3) bekezdése).

A felek által rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat a maguk összességében okszerűen értékelve azokat a felek előadásával összevetve helyesen mérlegelte.

A jogvita eldöntésénél irányadó Ptk. 685/A. §-a szerint élettársak - ha jogszabály másként nem rendelkezik - két, házasságkötés nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együtt élő személy. Az elsőfokú bíróságnak a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján - és a másodfokú bíróságnak a fellebbezés keretében - abban kellett állást foglalni, hogy a felperes és néhai xy életkörülményeiből alaposan lehet-e következtetni az élettársi kapcsolat fennállására.

A felek életkörülményeit közeli ismerő tanúk nagy számban igazolták tanúvallomásukban mindegyik törvényi feltétel megvalósulását a közbenső ítéletben meghatározott időtartamra. Az elsőfokú bíróság helyes indokokkal értékelte és vetette el azokat a tanúvallomásokat, amelyek az élettársi közösség hiányára utaltak, de bizonyított fennállásának cáfolatára nem voltak alkalmasak. Ebben a körben a tényleges együttélésnek, a közös háztartás fenntartásának van jelentősége, s azt nem zárja ki, ha a felek azzal egyidőben különböző lakcímre voltak bejelentkezve.

A gazdasági közösség fennállása is egyértelműen bizonyított. Az alperes által egyes tanúvallomásokból kiragadott - a fellebbezésben ekként idézett - részletek a megállapított tényállás helyességét nem alkalmasak megdönteni.

A rendelkezésre álló bizonyítékokkal és az irányadó anyagi- és eljárási jogszabályi rendelkezésekkel összhangban állapította meg az elsőfokú bíróság a szerzési arányt is egyenlő mértékben.

A Ptk. 578/G.§-ának (1) bekezdése szerint az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. A hozzájárulás aránya az elsőfokú bíróság által alkalmazott módszerrel állapítható meg, s nem az élettársi kapcsolat fennállása alatt szerzett vagyonból az egyes vagyontárgyak megszerzésében való közreműködést kell vizsgálni, hanem a teljes együttélés alatt befolyt összes jövedelem és értékteremtő hozzájárulás adja meg a közreműködés arányát.

Az alperes álláspontja teljes egészében téves a szerzésben való közreműködés arányának megállapítása iránti mód tekintetében. Az élettársi kapcsolat fennállása alatt befolyó minden jövedelem (keresmény) a közös vagyonhoz tartozik, bármelyik fél jövedelme is az, így az abból való kifizetés is a közös vagyonból való teljesítésnek minősül, függetlenül attól, hogy azt ténylegesen melyik fél teljesítette. Ugyanígy az elvégzett munka értéke a közös vagyonba tartozik, az a közös vagyont gyarapítja, s az elszámolás során a közreműködés arányának meghatározásakor kell elszámolni a teljesített munka értékét. Nem minősül ezért xy különvagyonának a lakóház építésénél személyesen végzett munkája sem.

A Ptk. 578/G.§-ának (1) bekezdése kimondja azt is, hogy ha a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni. Ebből következik, hogy a Pp. 164.§-ának (1) bekezdése értelmében az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a közreműködés aránya a jogelődjére nézve kedvezőbb volt az egyenlőnél, amelyet a felperes állított. Ugyanígy neki kellett bizonyítani azt is, hogy az élettársi együttélés alatt történt szerzések alkalmával különvagyonot használt fel a jogelődje és e különvagyon felhasználás mértékét is bizonyítania kellett volna. Az alperes azonban az elsőfokú bíróság perrendszerű tájékoztatása és felhívása ellenére nem bizonyította sikerrel, hogy xy-nak a figyelembe vettnél több jövedelme volt. Egyes tanúknak a tőle szerzett értesülései, amelyek a kimutatottnál lényegesen magasabb jövedelemre utaltak, nem alkalmasak eltérő tényállás megállapítására. Azt iratellenesen állítja az alperes fellebbezésében, hogy a xy Kft-t és a xy Kft-t nem kereste meg az elsőfokú bíróság jövedelem-kimutatás beszerzése végett. Az ítéleti tényállás - egyebek mellett - ezen gazdasági társaságok által a bíróság megkeresésére küldött kimutatáson alapul.

Semmivel nem bizonyította az alperes azt sem, hogy néhai apjának az életközösség létrejöttékor különvagyonnak minősülő nagyobb összegű megtakarítása volt és hogy azt az együttélés alatt felhasználta. A peradatok szerint a telekvásárlás az

ellopott gépkocsiért kapott biztosítási összegből történt, a gépkocsit pedig a felek az együttélés alatt közösen vásárolták.

Bizonyított tények alapján állapította meg az elsőfokú bíróság a felperes részére a szülei által juttatott pénzajándékot. Iratellenesen állítja az alperes a fellebbezésében, hogy az ajándékozást a felperes csak a per későbbi szakaszában állította. A keresetlevélhez 1/F/1. alatt csatolt, 2004. január 5-én kelt és az alperes részére megküldött levelében a felperes már hivatkozott a szülei által ajándékozott pénzre.

Az elsőfokú bíróság az építkezésen a felperes és édesanyja által végzett munka mennyiségét és értékét, valamint a háztartás vezetésének értékét is helytállóan vette figyelembe. Ekként a szerzésben való közreműködésnek az egyenlő aránytól való eltérését megállapítani nem lehet.

Mindezekre az indokokra is tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét - a Pp. 213.§-ának (3) bekezdése szerint - közbenső ítélettel a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eljárást a továbbiakban az elsőfokú bíróság előtt folytatni kell, ezért az ítéltábla a jelen másodfokú eljárással felmerült költségek összegét - a Pp. 252. §-a (4) bekezdésének megfelelő alkalmazásával - csupán megállapította.

P é c s , 2007. szeptember 27.

Dr. Veszely József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró